УДК 338:48

Антонець Д. К.
студент гр. МТЕ-119
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна
наук. кер. – к.геогр.н., доцент Гурова Д. Д.

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ПОДОРОЖІ І ТУРИЗМУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Велика Британія має безпосереднє відношення і прямий вплив на історію розвитку туризму, оскільки саме в цій країні на початку XVIII століття виник термін «туризм». Однак, тоді це був тільки прообраз сучасного туризму, який складався протягом усього XIX століття. У Великій Британії виникло й поняття «турист», а також вперше з'явилися й деякі види туризму. Так, круїзи почалися з того, що англійці в 1835 р. організували регулярні прогулянкові рейси між північними островами Британії та Ірландії і першими використали локомотив для перевезення пасажирів зі Стоктону в Дарлінгтон на відстань 10 миль.

Більш 6% працездатного населення Великобританії (тобто більш півтора мільйонів осіб) зайняті в індустрії туризму. Велика Британія – батьківщина сучасного туризму як форми проведення культурного дозвілля. В 1840 р. Кук з англійського міста Мельбурн заснував першу у світі турфірму. Через рік вона організувала для п'ятисот членів «Товариства тверезих» поїздку передмістями Лондона, а в 1844–1846 роках – екскурсії в різні частини Англії і Шотландії.

Не дивно, що Об'єднане Королівство й сьогодні займає лідируючі позиції на світовому туристському ринку. Історичні факти і сучасні дані свідчать про значні перспективи для подальшого сталого розвитку інтересу туристів до Великобританії, її культурної спадщини й сучасним досягненням у галузі науки, промисловості, бізнесу. Цілком імовірно, що будуть змінюватися й удосконалитися форми організації туризму в Об'єднаному Королівстві, але здається, що потік туристів у Велику Британію не висохне. Причому в основі його залишаться домінуючими діловий, освітній і пізнавальний види туризму.

Під час пандемії уряд Великої Британії порадив британцям уникати будь-яких поїздок за виключенням життєвонеобхідних. В свою чергу, це природно призвело до зменшення туризму та робочих місць у цьому секторі [1]. У 2020 році в цьому секторі в усьому світі було зайнято лише 271 мільйон людей, що різко зменшилося порівняно з 333 мільйонами людей, зайнятих у 2019 році. Однак у 2021 році було відновлено 18,2 мільйона робочих місць. За даними Visit Britain, очікується, що у 2022 році мандрівники повернуться до Великобританії, а поточні цифри свідчать, що до літа кількість в'їзних туристів становитиме близько 50% від рівня 2019 року при приблизно 21 мільйонів відвідувачів і приблизно до 65% від рівня 2019 р. до кінця 2022 р. [2].

Історично Сполучене Королівство приймає приблизно половину своїх відвідувачів з Північної Америки, Азії, Близького Сходу й приблизно половину з Європи, причому близько половини відвідувачів припадає на Лондон (це не дивно, враховуючи, що в місті працюють 5 аеропортів). Згідно з нещодавнім дослідженням, дві третини британців бачать закордонні поїздки у 2022 році як пріоритет. Ryanair зазначає, що цього літа було на 14% більше пасажирів, ніж у тому ж сезоні 2019 року, і перевіз рекордні 165 мільйонів пасажирів за рік.

Головний прогноз Visit Britain передбачає відновлення до 56,2 мільярдів фунтів стерлінгів витрат на внутрішній туризм у Британії у 2022 році; це на 65% більше до 2021 р., але становить лише 61% від рівня витрат у 2019 році [2].

Внутрішній ринок відпочинку домінував у секторі під час пандемії: за останні два роки було здійснено в середньому 3,8 млн туристичних поїздок і 1,3 млн внутрішніх ділових поїздок.

Відпочинок на пляжі, у місті та на курорті був популярним, оскільки альтернативи за кордоном були недоступні, тому Camptoo очікує, що британці візьмуть принаймні одну відпустку у Великій Британії на 4 дні, і поїздка до сім'ї, ймовірно, популярною. Багато британців уже звикли і справді бажають відпочити у Великій Британії ще раз, незважаючи на те, що хочуть подорожувати за кордон. Багато хто вирішить залишитися вдома через сумніви у безпеці закордонних поїздок і міжнародну напруженість.

Британці люблять кемпінг і вихідні. За останні роки багато британців відродили любов до кемпінгу і глемпінгу. Ринок автофургонів швидко виріс із додатковими 30 тис караванів, які було імпортовано до цієї країни. Кемпінги з'явилися по всій країні, і хоча вони можуть не досягти рівня заповнюваності 2021 р., експерти вважають, що вони перевищать показники 2019 р. приблизно на 20%. Доступність та якість кемпінгів покращилася, і багато людей бачать переваги: щось корисне для добробуту, незважаючи на британську погоду [3].

Таким чином, туристичний сектор Великої Британії займає набагато сильніші позиції порівняно з 2019 роком із чудовим вибором житла по всій країні, свіжим капіталом, новим бажанням повернутися до природи, незмінним інтересом до кемпінгу/глемпінгу та деякою нервозністю щодо закордонних поїздок. Туризм у Великій Британії очікує значне зростання у 2022–2023 роках, навіть за значного відскоку закордонних подорожей. Відкладений попит на подорожі залишається високим навіть у часи зі значним ризиком для туризму. Максимальний приплив туристів у 2023 р. повинні забезпечити країни-сусіди: Німеччина, Франція, Ірландія, Бельгія, Нідерланди; країни: США, Канада, Нова Зеландія, Австралія, ПАР. Кожного року буде зростати прибуття неєвропейців.

Література:

1. Zaitseva V., Tsviliy S., Gurova D. Medical formalities in protecting the rights of consumers to receive safe tourist service in the conditions of COVID-19. *National Health as Determinant of Sustainable Development of Society :* monograph. Editors: Nadiya Dubrovina & Stanislav Filip. School of Economics & Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia). Bratislava, 2021. P. 615 – 638.

2. UK tourism will bounce back in 2022. URL: https://www.camptoo.co.uk/ blog2022/10/10/uk-tourism-will-bounce-back-in-2022/ (посилання дійсне на 10.10.2022).
3. Overseas travel and tourism results. URL: https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/leisureandtourism/bulletins/overseastravelandtourism/april2022provisionalresults (посилання дійсне на 12.10.2022).